

BREDASCHÉ

STAAT-, LETTERKUNDIG

NIEUWS-

Donderdag

COURANT.

EN WETENSCHAPPELIJK

BLAD.

3 April.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 31sten Maart.

De kamer der pairs zal heden waarschijnlijk beslissen over het voorstel van den graaf *Daru* betrekkelijk de spoorweg-actiën. Ll. Zaterdag heeft zij de eerste artikelen van dat voorstel, gewijzigd door de commissie, aangenomen, maar men denkt niet dat het geheel door de meerderheid zal worden goedgekeurd, en nog veel meer dat het door de gedeputeerden zou verworpen worden.

De kamer der gedeputeerde heeft ll. Zaterdag over een voorstel van den heer *Vivien* beraadslaagd, nopens de plaatsing in de dagbladen van regterlijke aankondigingen, doch de meerderheid heeft zich tegen de nadere in overwegingneming verklaard.

— Naar men verzekert, zou tot de aanbidding van het wetsontwerp betrekkelijk het crediet voor de wapening der fortificatiën van Parijs, eerst besloten zijn in den raad van ministers, ten gevolge van het besluit dat de heer *Guizot* zou te kennen gegeven hebben, om het ministerie te verlaten bij de eerst voegzame gelegenheid welke de meerderheid der kamer er toe geven mogt. Hierbij wordt gevoegd, dat sedert de heer *Guizot* de mogelijkheid voorzag van uit het bestuur te geraken, hij met grooten ijver aan de zaken die meer bijzonder zijn departement (dat van de buitenlandsche zaken) betreffen, arbeid, en dat men ten gevolge van dien binnen kort een aantal diplomatieke benoemingen en bevorderingen te wachten heeft. Ook zijne ambtgenooten zouden dit voorbeeld volgen, zoodat op het oogenblik er om voor hun aftreden hunne vrienden en verwanten voordeelige posten te bezorgen.

Men merkt op dat het orgaan van den heer *Thiers*, de *Constitutionnel*, tot heden nog geen woord gezegd heeft over het ontwerp voor de wapening der Parijsche fortificatie-werken.

— In een bijzonder bericht uit Parijs van den 30sten Maart leest men:

„Gisteren is eene groote bijeenkomst van de voornaamste leden der linkerzijde in de kamer van afgevaardigden gehouden, waarin over het ministeriële voorstel is gehandeld, om een aantal miljoenen te besteden tot het wapenen van de vestingwerken der hoofdstad met het benodigde geschut. De heer *Thiers* heeft er met levendigheid op aangedrongen, dat de mannen der linkerzijde, die hij eenmaal heeft weten over te halen, om aan het aanleggen dier vestingwerken hunne toestemming te geven, getrouw mogten blijven aan hun vroeger gevoelen, en dus een voorstel aannemen, hetwelk volgens hem, een noodzakelijk gevolg en uitvloeisel is van de vroegere wet wegens de vestingwerken. De heer *Odillon-Barrot*, heeft daarentegen met warmte beweerd, dat men door het voorstel een strik aan de mannen der tegenpartij heeft willen spannen en tweedragt onder hunne rijen heeft trachten te doen ontstaan; weshalve men zulk eene wet van het tegenwoordige ministerie niet moest aannemen. Men is geeindigd met het besluit, dat ieder in zijn gevoelen over dit vraagstuk vrij zou blijven en men dus daarover onafhankelijk van het staatkundig stelsel dat men belijdt, zou kunnen stemmen. De heer *Thiers*, die de algemeen bekende, persoonlijke denkwijze des konings niet wil kwetsen, zal zich gunstig voor de wet verklaren. Aan den anderen kant zullen vele leden der behoudende partij, bij de behandeling dezer zaak, van het ministerie afvallen, hetwelk dus daardoor in treurige moeijeligheden kan worden gewikkeld.”

— Het gerucht heeft geloopt, dat de heer *Cunin-Gridaine* zijne demissie als minister van landbouw en koophandel had willen geven, ten gevolge van den loop dien de discussie over de wijzigingen in het douane-tarief, in de kamer der afgevaardigden nam.

— Eergisteren avond is er een groot feest op het ministerie van oorlog geweest. Men vierde er den zes-en-zeventigsten verjaardag van den president van den raad, den maarschalk *Sault*, zijnde hij den 29sten Maart 1769 geboren, in hetzelfde jaar als *Napoleon* en de hertog van *Wellington*.

— Men merkt op dat zich tegenwoordig een groot aantal voorname legitimisten in de hoofdstad bevinden en dagelijks talrijke bijeenkomsten houden. Sommigen willen weten dat het plan bestaat om den hertog van *Bordeaux* een nieuwe reis door een gedeelte van Europa te laten doen.

— Een dagblad meent te weten, dat aan den heer *de Rossi* bevel gezonden is, te bewerken, dat in den aanstaanden zomer te Nice eene bijeenkomst plaats grijpe tusschen den Paus en Z. M. den Koning der Franschen. Hierbij wordt gevoegd, dat het doel dezer conferentie zou zijn, het gewigtig godsdienstig vraagstuk, hetwelk reeds meer dan een jaar geduurd heeft, op eene beslissende wijs te regelen, en een bijvoegsel op het Concordaat te maken, ten einde daarbij al de vrijheden der Gallikaansche kerk te bepalen.

Het orgaan van de partij der geestelijkheid beweert, dat de heer *de Rossi*, na zijne komst te Rome, dadelijk audientie bij den Paus heeft verzocht, doch dat dezelve hem is geweigerd geworden. Van eene andere zijde wordt dit echter tegengesproken, op grond dat men nog geene tijding heeft van 's mans aankomst te Rome.

— Berigten uit Madrid tot den 24sten Maart spreken van een gerucht volgens welke de koningin in de eerste dagen van Mei eene reis naar Biscaye zou ondernemen, en wellicht ook de Baskische provincien bezoeken. De staat van onrust waarin Kataloniën verkeert, zou intusschen dat voornemen wel kunnen verhinderen.

De minister van finantiën hield dagelijks conferentiën met de commissie van het budget, en wel bepaaldelijk over de raming van de ontvangsten. — De commissie voor het onderzoek van eene nieuwe verkiezingswet was met haar rapport gereed, dat geheel in den geest van het gouvernement was.

In latere berigten uit Madrid van den 27sten leest men het volgende:

„De overdrijving is thans aan de orde van den dag: men wil dat talrijke karlistische benden Kataloniën doorloopen; de *cabe-cilla Saturnino*, die in den jongsten burgeroorlog in Galicie eene rol gespeeld heeft, zou meester zijn in verscheidene plaatsen van dat gewest. Deze tijdingen, alhoewel verbreid door sommige gematigde bladen, zijn intusschen voor 't minst voorbarig. Het is waar dat de karlisten zich onderling verstaan, zich vereenigen om het huwelijk van de koningin met den graaf van *Trapani*, te keeren en wellicht zullen zij de wapens opvatten, als zij de zekerheid van dit huwelijk hebben (volgens de jongste berigten uit Italie zou het echter nog op verre na niet bepaald of zeker zijn); maar tot heden bestaat er geen vast plan. In Kataloniën is de Karlistische partij talrijk en gereed om eene gewapende poging te doen; in Navarre stookt de geestelijkheid sterk onder de Evolving, maar in de Baskische provincien, in *Gipuzcoa*, *Alava* en *Biskaye* verlangt men ernstig den vrede.” — Verder wordt gezegd dat het gouvernement niets beducht is voor al die verschijnselen; het was op zijne hoede, en het leger goed georganiseerd en het gouvernement toegedaan.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 30sten Maart.

Van verschillende zijden wordt gemeld, dat in de eerste dagen dezer maand in het Hirschberger dal, in Silezië, een genootschap ontdekt is, 't welk eene gewelddadige omverwerping der maatschappelijke en staatkundige inrigtingen ten doel had. De

leden dier vereeniging behooren meerendeels tot de klasse der werklieden en tot de mindere standen. Verscheidene hunner zijn in hechtenis gesteld. Een nabij Hirschberg woonachtig persoon uit den meer gegoeden en beschaafden stand, die door een' der gevangenen als de hoofdleider was aangegeven is gevankelijk naar Berlyn vervoerd.

— Uit Rome schrijft men van den 18den, dat HH. MM. de Koning en Koningin van Napels aldaar twee dagen te voren onverwachts waren aangekomen. De Paus heeft den 16den, Palmzondag, de bij die gelegenheid ingestelde plegtigheden in de St. Petrus-kerk in persoon verrigt, en eigenhandig onder alle kardinalen, bisschoppen en verdere aanzienlijken de palmen uitgedeeld. — Sedert drie dagen had men te Rome het schoonste lenteweder, met eene warmte van 16 tot 18 graden Réaumur. Den 17 heeft de belangrijke verkooping van schilderijen van den kardinaal *Fesch* een' aanvang genomen. De prijzen, op deze verkooping gemaakt, waren zeer hoog. — Het laatste bulletin nopens mons. *Capaccini* was zeer ongunstig, en de geneesheeren gaven alle hoop op.

— Volgens de jongste berigten uit Zwitserland verwachtte men algemeen, dat de Luzernsche vlugtelingen, die zich in Aargau en Basel-landschap ophouden, eene nieuwe poging zouden doen tot omverwerping der regering van hun kanton, waarbij zij op de ondersteuning rekenden van gewapende benden uit de beide genoemde gewesten. Men meende zelfs te weten dat de nacht van den 26sten op den 27sten Maart voor die onderneming bestemd was. Uit Luzern zelf voegden zich voortdurend vele kantonsburgers bij de uitgewekenen op Aargausch gebied, en werden aldaar van wapenen en ammunitie voorzien, waaraan men geen gebrek scheen te hebben. Zelfs zouden de uitgewekenen middel hebben gevonden om eenig geschut te verkrijgen, en er op rekenen dat een goed deel der troepen, die de regering van Luzern tegen hen over kon stellen, tot hen zou overloopen. Volgens een in omloop zijnde gerucht, zouden zij op hunnen togt worden aangevoerd door eenen der bekwaamste officieren van den eedgenootschappelijken staf, die als hoofdofficier in het Fransche leger onder *Napoleon* gediend en thans zijn ontslag uit de dienst van het eedgenootschap genomen had. Hun plan scheen te wezen om zich allereerst van eene kleine stad op Luzernsch gebied meester te maken, en vervolgens naar de hoofdstad op te rukken, waar een groot gedeelte der bevolking gezegd wordt vijandig tegen het bewind gestemd te zijn. Intusschen vleide men zich, dat zoowel Bern als Zürich maatregelen zouden nemen om de pogingen der uitgewekenen te verijdelen en den inwendigen vrede van het eedgenootschap voor belangrijke stoornis te beveiligen.

N E D E R L A N D E N .

BREDA, den 2den April.

Eergisteren morgen is Z. M. de koning uit de residentie te Tilburg gearriveerd.

— Uit Amsterdam schrijft men dat het bezoek waarmede HH. MM. gewoon zijn de hoofdstad Amsterdam, kort na het Paaschfeest te vereeren, ditmaal eerst tegen het einde der maand April zal plaats hebben.

— Naar men verneemt heeft Z. M. bij besluit van 29 Maart jl., Z. Exc. den Minister van binnenlandsche zaken gemagtigd om aan de heeren *L. R. Bisschoffsheim* te Amsterdam en *G. H. Salomonson* te Almelo, concessie te verleenen tot het aanleggen van een spoorweg uitgaande van Zwolle en Deventer en zich verbindende a met den Rijnspoorweg, b met Kampen, en c met den Hanoverschen spoorweg over Nordhoorn.

— Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 29sten Maart 1845, n°. 108 en 109, goedgevonden:

1°. op het daartoe door hem gedaan verzoek het pensioen te verleenen, aan den majoor *J. de Rooij*, plaats-majoor der 1ste klasse te Breskens en bijgelegen fort, met vergunning om de activiteits-uniform van het wapen der infanterie te dragen;

2°. te benoemen:

bij den plaatselijken staf:

tot majoor en plaats-majoor der 1ste klasse te Breskens en bijgelegen fort, den kapitein *J. J. Muller*, van het 1ste regiment infanterie;

bij het wapen der infanterie:

bij het 1ste regiment infanterie, tot kapitein van de 3de klasse, bij ancienniteit, den 1sten luitenant *J. C. Schröter*, van het 6de regiment infanterie;

bij het wapen der artillerie:

bij het 2de regiment artillerie, tot kapitein van de 3de klasse, bij ancienniteit, den 1sten luitenant *P. J. Goffin*, van het 3de regiment artillerie.

— Bij besluit van den 18den Maart jl., n°. 94, heeft Zijne Majesteit goedgekeurd de statuten tot oprigting eener maatschappij, onder den naam van *Nederlandsche Maatschappij van Algemeene Rentenverzekering*, onder directie van de heeren *G. Meijnts* en *E. H. van der Meulen*, te Amsterdam.

— De Minister van Financien, in ervaring gekomen zijnde dat de omloop van vreemde koperen munten in dit Rijk, ongeacht de meermalen daartegen gerigte waarschuwingen, steeds blijft aanhouden, heeft nogmaals ter algemeene kennis gebragt, dat die munten op nederlandsch grondgebied geen wettigen koers hebben, of gangbaar zijn; dat zij in alle publieke kassen worden uitgeschoten en afgewezen, en niemand alzoop verplicht is die in betaling aan te nemen; mitsgaders dat, tot voorziening in de behoefte, welke hier of daar aan koperen munt mogt bestaan, de noodige schikkingen zijn gemaakt, om bij de agentschappen van 's Rijks schatkist, aan welke men zich tot dat einde zal aanmelden, tegen betaling in gouden of zilveren specie, te doen afgeven nederlandsche koperen munt, mits de aanvraag geschiede voor niet minder dan tien gulden te gelijk.

— Uit 's Bosch schrijft men dat de luitenant-generaal, grave van *Limburg Stirum*, tot dus verre provinciaal kommandant van dit gewest, ll. zondag van daar vertrokken is om het opperbevelhebberschap der vesting Maastricht te aanvaarden.

— Een der Belgische dagbladen spreekt, als met zekerheid, van de voorgenomen vorming eener maatschappij, die zich met de daargestelling van een' ijzeren spoorweg van Antwerpen naar Rotterdam, over Breda, belasten zou. Het voegt er bij, dat de ontwerpers zich bereids voor tusschen dertien en veertien miljoen francs aan inschrijvingen in Nederland hebben verzekerd, en dat zij thans met de Nederlandsche en Belgische regeringen onderhandelen, om de goedkeuring van hun plan te verwerven.

— Uit 's Hertogenbosch meldt men, dat bij de kamer van koop-handel aldaar ter overweging aanhangig is een ontwerp tot eenen spoorweg van Arnhem over Nymegen en 's Hertogenbosch naar Turnhout en Antwerpen met eenen zijtak van Gorinchem over Heusden mede naar 's Hertogenbosch. Dit plan moet uit Amsterdam zijnen oorsprong hebben, en de onderneming van eene particuliere maatschappij wezen.

— Uit Utrecht schrijft men van den 1sten dezer:

»Gisteren werd alhier door het kollegie van Raden en Generaal-Meesteren der Munt, geïnstalleerd de *Commissie tot behandeling van 's Rijks muntmateriaal*, onlangs door Z. M. den Koning benoemd, en bestaande uit de heeren, *F. J. baron van Heeckeren van Brandsenburg*, Waradijn bij 's Rijks munt, *E. C. U. van Doorn*, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, gewezen agent van het domein, jkh. *A. Calkoen*, gewezen arrondissements-Inspecteur der belastingen, en *R. F. Elin Modderman*, vroeger president van de Regthank van koophandel alhier, terwijl voorts bij deze Commissie als Bureau-ambtenaar is aangesteld de heer *Mr. J. C. P. baron van Heeckeren van Brandsenburg*.

»Voornoemde Commissie zal eene zeer belangrijke taak te vervullen hebben, wanneer de voorgedragen wet betreffende de her-munting onzer oude zilveren geldspeciën wordt aangenomen en ten uitvoer gebragt, alsdan toch zal die Commissie hebben te constateren het verlies, dat door de vernietiging der oude speciën geleden wordt, welk verlies bij de voorgedragen wet op bijna vijf miljoen geschat is, en tevens hebben toe te zien dat die speciën *werkelijk vernietigd worden*. — Men verheugt zich in deze commissie mannen te zien, die in vroegere ambten, met zooveel nut werkzaam mogten zijn, doch thans om redenen, geheel buiten hen gelegen, buiten betrekking waren geraakt. Men verheugt zich dat die mannen thans in de gelegenheid gesteld zijn, in den post, welken het vertrouwen des Konings hun opdroeg, op nieuw hoogstbelangrijke diensten aan het Vaderland te bewijzen.

— Van den Helder schrijft men, van den 28, dat Zr. Ms. fregat *Jason* den 1 Mei naar Vlissingen stevenen zal, om den 15 daaropvolgende naar Oostindië te vertrekken, aan boord hebbende den gouverneur-generaal *Rochussen*. Van Vlissingen wordt aan den Helder verwacht Zr. Ms. fregatschip *de Rijn*. — Voorts wordt van den Helder gemeld, dat de onderstaande schepen in dienst worden gesteld, als: met den 1 April de schooner *de Wesp*, luitenant ter zee, 1ste klasse, *C. T. van Brugghen*, met 3 stukken en 36 koppen, thans te Hellevoetsluis, bestemd naar de Westindiën; met den 1 Mei, de brik *Meermin*, kapitein-luitenant *J. A. Zoutman*, met 18 stukken en 100 koppen, thans te Nieuwediep, bestemd naar de Westindiën; met den 1 Mei, de brik *Courier*, kapitein-luitenant *J. P. Wouters*, met 18 stukken en 100 koppen, thans te Hellevoetsluis, bestemd naar de Oostindiën; met den 1 Mei, de schooner *Banka*, luitenant ter zee, 1ste klasse, *J. A. Zoutman*, met 18 stukken en 100 koppen, thans te Nieuwediep, bestemd naar de Westindiën.

tenant ter zee, 1ste klasse, *N. J. C. van Voss*, met 5 stukken en 45 koppen, thans te *Nieuwediep*, bestemd naar de Oostindiën; met den 1 Mei, de schooner *de Vos*, luitenant ter zee, 1ste klasse *J. F. E. von Römer*, met 3 stukken en 36 koppen, thans te Hellevoetsluis, bestemd naar de Westindiën; met den 1 Junij, de korvet *Ajax*, kapitein ter zee, *J. le Jeune*, met 28 stukken en 176 koppen, thans te Vlissingen, bestemd naar de Westindiën; zijnde laatstgemelde korvet bestemd ter aflossing van Zr. Ms. korvet *Juno*, welke bodem, onmiddellijk na aankomst der *Ajax*, zal repatriëren.

— Volgens eene opgave in de Vlissingische Courant, bedraagt het aantal petitiën, uit de onderscheidene provinciën ten behoeve der Grondswetherziening ingezonden, 92, op welke gezamenlijk 3549 handteekeningen gevonden worden. Daarvan is, blijkens de opgaven in de Staats-Courant, tot hiertoe op 72 petitiën, te zamen met 2665 handteekeningen, rapport aan de Tweede Kamer gedaan.

— De hoogerwaarde hooggeleerde heer *H. Bouman*, rector magnificus der Utrechtsche hoogeschool, zal deze zijne waardigheid, op morgen, Donderdag den 3 dezer, met het houden eener plegtige redevoering, nederleggen en overdragen aan den hoogleeraar *Mr. G. W. Vreede*.

— De baron *Bentinck*, nederlandsch gezant bij het Hof van Wurtemberg, is, van Rotterdam komende, den 29 dezer te Brussel afgestapt, en heeft aldaar een bezoek van den heer *Rochussen* ontvangen.

— Door de Nederlandsche Handelsmaatschappij zijn thans bevracht voor Amsterdam elf schepen; voor Rotterdam acht schepen; voor Dordrecht twee schepen; voor Middelburg een schip.

— De heden ontvangen officiële berigten van de rivieren melden, dat het water voortdurend wassende blijft en dat de dijken, ten gevolge van de stormen der laatste dagen, hier en daar door afslag geleden hebben. Aan den Rijn bij Lienden was men steeds ijverig werkzaam, om de aanmerkelijke schade, door den overloop veroorzaakt, te herstellen, en was daarmede zoover gevorderd, dat er voor het behoud van dien dijk, ook bij verderen was, geene vrees meer scheen te bestaan.

De Rijn stond te Keulen den 27sten Maart 19 voet 4 duim, den 28sten 23 voet, den 29sten 28 voet 10 duim.

— Van den Lemmer wordt het volgende gemeld:

» Heden, Paasch-Dingsdag, had alhier op de Zuiderzee eene harddraverij met paard en slede plaats, welke, door een talrijk publiek bijgewoond, ten meeste genoegen en in de beste orde is afgelopen.

» Gewaagt men elders van bijzonderheden in dit jaar, dan voorzeker mag deze wintervermakelijkheid, tegen het einde van Lentemaand, mede als iets zeldzaams worden aangemerkt.

— Uit Gorinchem schrijft men van gisteren:

» Ofschoon de rivierstand voor open water buitengewoon hoog is en de berigten van boven nog meerderen was doen voorzien, is echter de vrees voor gevaar geheel geweken. De windstilte die de ontstuimige weersgesteldheid opgevolgd is en de strekking van den wind naar het oosten, geven de gegronde hoop op spoedigen val in de rivier.

— Uit Groningen schrijft men dat volgens berigten uit het Westervoldsche, de waterstand aldaar en in de rivier de Aa zoo hoog was dat men er groote onheilen dachtte. Op den 28sten II. was reeds de zoogenoemde nieuwe dijk tusschen Bellingwolde en Vriescheloo niettegenstaande hij nog in het vorig jaar buitengewoon verhoogd en verzwakt was, ter lengte van nagenoeg acht ellen doorgebroken, waardoor de Bellingwolder binnenlanden voor een groot gedeelte door het veenwater zijn overstroomd.

— De heer *G. Vrolik* te Amsterdam Berigt d. d. 10 Februarij jl. in de *Letterbode*, dat op zijn buitengoed onder Baarn, des voormiddags van 30 Januarij jl. eenige dagen vroeger dan men zulks wachtende was, eene zijner koeijen bevallen is en moeder werd van twee levende vaarskalven, die geene teekenen gaven van onvoldragenheid. Den naastvolgenden nacht werd dit getal met nog twee even kloeke levende jongen vermeerderd, waarvan een stierhalf. Deze beide zijn echter kort na de geboorte gestorven. De moeder, hoewel afgemat en verzwakt, heeft zich spoedig hersteld. De twee in leven gebleven kalven groeijen welig op. Na drie opvolgende keeren van slechts één jong bevallen te zijn, had dezelfde koe 27 Februarij 1843 drie vaarskalven geworpen, waarvan het derde kort na de geboorte overleed, en de beide anderen goed opgroeiden. Zij was toen door een anderen stier gedekt, dan waarvan zij vierlingen heeft voortgebracht, zoodat die buitengewone vruchtbaarheid alleen van haar is afhankelijk geweest. 't Is eene kloeke, nu achtjarige zwartbonte koe.

— In de *Javasche Couranten* van den 27 November tot den 4den December, hier te Lande ontvangen, vindt men de volgende berigten:

In het etablissement voor de zijdewormenteelt te Gendrie, in de residentie Rembang, is door onvoorzigtigheid van een der inlandsche werklieden op den 22 October brand ontstaan, waardoor eene der tot dat etablissement behorende loodsen, met de zich daarin bevindende gereedschappen en ongeveer 70 à 80,000 poppen, geheel is in de asch gelegd.

Volgens mededeelingen van Makassar zijn bij het bestuur aldaar eenige brieven ontvangen van den gezagvoerder *William Brownrigg* en van de bemanning van de engelsche bark *Premier* van Belfast, welke op den 27 Julij 1844, op Poeloe Pandjang, nabij de noordoostkust van Borneo, is gestrand, op hare reis van China naar Balie Badong in ballast en beladen met chinesche munt voor de heeren *Lange en Comp.* Uit die brieven blijkt, dat de Sultan van Goenoeng Tabor zich van het wrak en de chinesche munt heeft meester gemaakt en de schipbreukelingen in de grootste ellende en gebrek verkeerden, en gevaar loopen van door den Sultan gedood of verkocht te worden. De inlandsche majoor *Kalangkungang* in de baai van Palos, die zich toevallig bij de ontvangst van deze tijdingen te Makassar bevond, is uitgenoodigd en heeft op zich genomen, om onmiddellijk naar Barroe te vertrekken, ten einde te trachten van den Sultan van Goenoeng Tabor de invrijheidstelling te verkrijgen van de schipbreukelingen van de *Premier*. Het Bestuur te Makassar is aangeschreven om, indien nog hulp mogt worden vereischt, Zr. Ms. brik *Postillon* of Zr. Ms. schooner *Kameleon*, welke beide vaartuigen tot het station van Makassar behoreen, zoo spoedig mogelijk naar Poeloe Pandjang te zenden, om de schipbreukelingen te bevrijden.

Door den Vice-President van den Raad, waarnemenden Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, zijn benoemd:

Tot eersten commies bij de algemeene rekenkamer, *P. J. van Breda*, thans tweede commies bij dat collegie, en tot tweeden luitenant der infanterie, de adjudant onder-officier van het garnizoens-bataillon te Banka, *E. C. Smets*.

Op verzoek eervol ontslagen, onder toekenning van wachtgeld, de controleur der 3de klasse bij de landelijke inkomsten en cultures *J. W. F. Klein*.

Op verzoek eervol ontslagen, als secretaris der sub-commissie van onderwijs, en als secretaris en thesaurier der sub-commissie van weldadigheid, de eerste commies, waarnemend secretaris bij den landraad te Soerabaya, *C. van Raalten*.

Eervol ontslagen, onder toekenning van wachtgeld, de commies ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Panaroesan, residentie Bezoeke, *P. G. de Haer*.

Op verzoek gepensionneerd, de luitenant-lieutenant der infanterie, *C. B. F. de Sturler*.

Bevorderd, bij de geneeskundige dienst, tot dirigerenden officier van gezondheid der eerste klasse, de dirigerende officier van gezondheid der tweede klasse, *M. J. E. Muller*; bij het materieel der artillerie, tot kapitein, de eerste luitenant *L. L. Calcoen*, en tot eersten luitenant, de tweede luitenant *J. IJ. Grevelink*, van het materieel.

Vervolg van het voorloopig verslag der centrale afdeeling, nopens het ontwerp tot herziening der Grondwet.

De voorstellers daarentegen schijnen zich niet te hebben afgevraagd, wat voor noodzakelijk te houden, welke verandering als eene dringende behoefte te beschouwen zij, welker vervulling geen uitstel gedooft; maar veeleer schijnen zij zich ten doel te hebben gesteld de volmaking onzer constitutie, naar de beginselen der theorie, of in navolging van hetgeen elders, onder geheel andere omstandigheden, is beproefd of toegepast geworden. Zij zijn daarin zelfs zoo ver gegaan, dat zij alle andere constitutionele rijken in vrijzinnige beginselen schijnen te hebben willen voorbijstreven. Als bewijs hiervan heeft men bijgebracht het denkbeeld der voorstellers, om met regtstreeksche verkiezingen een eene ontbindbare Kamer te vereenigen het stelsel van aftreding van een derde der leden der Kamer ieder jaar, waarvan het gevolg zou zijn, zoo als door onderscheidene leden is opgemerkt, dat, bij overeenstemming van inzichten tusschen Regering en Vertegenwoordiging, nogtans aan de kiezers de magt zou worden gelaten, om telken jare de minderheid in de Kamer in eene meerderheid te veranderen, hetgeen alle stabiliteit van regeringshandeling onmogelijk zou maken en ook elders niet bestaat. Welke van zulke belangrijke en doortastende verandering te kunnen goedkeuren, hebben dan ook sommige leden verklaard, dat

zij zwaarigheid zouden moeten maken, om zich met enkele der voorgedragene wijzigingen en bijvoegingen te vereenigen, al ware het, dat het voorstel daartoe van de Kroon zelve was uitgegaan.

Bij dusdanige strekking van het voorstel, vreesde men dat het de zaak eener gematigde herziening veeleer benadeelen dan bevoordeelen zou, en dat het wezenlijk belang van het land daarbij niet zou gewonnen hebben. Aan de eene zijde toch heeft men verkeerde meeningen nopens de behoefte des volks doen geboren worden en verwachtingen opgewekt, die niet verwezenlijkt kunnen worden. Terwijl daarvan schadelijke teleurstelling het gevolg moet wezen, heeft men aan de andere zijde, door te ver te gaan, misnoegen gebaard en zich waarschijnlijk tegenstreving voorbereid, waar men ondersteuning noodig had en zich had moeten trachten te verwerven.

Ook is door de meeste leden niet onopgemerkt gelaten, dat de voorstellers niet hebben aangetoond, dat van eene eventuele vaststelling der verlangde wijzigingen in de Grondwet, eenige wezenlijke *bezuiniging* voor den Staat te verwachten zij. Men achtte zulks te meer opmerkelijk, omdat juist het woord *bezuiniging* in den laatsten tijd is gebezigd als een tooverwoord, om het verlangen naar eene veranderde orde van zaken bij de Natie op te wekken, en haar de Grondwetsherziening als het onfeilbaar middel aan te wijzen, dat tot eene aanzienlijke vereenvoudiging van de huishouding van Staat en in de gevolgen tot afschaffing of vermindering van de lasten des Volks zou leiden. Intusschen bleek het nu, dat de voorstellers zelve verre zijn van zulke overdreven denkbeelden te koesteren nopens de mogelijkheid, om door middel eener Grondwets-herziening belangrijke besparingen op de Staatsuitgaven te verkrijgen, zijnde de eenige bezuinigingen, die uit de aanneming van hun voorstel zouden kunnen voortvloeijen, gelegen in de vermindering van de vergoeding voor reis- en verblijfkosten van de leden der Eerste Kamer, gedeeltelijke uitwinning van de bezoldiging der leden van het Hoog Militair Gerechtshof, en eene nog onzekere besparing op de uitgaven wegens traktementen der leden van de Provinciale Hoven.

§ 4. Ofschoon alzoo de groote meerderheid der Kamer het ingediende voorstel, en als initiatief beschouwd, en om den vorm, en uit hoofde van de strekking hebbe afgekeurd; heeft men nogtans geene vrijheid gevonden, om zich aan het onderzoek van dat voorstel in de afdeelingen te onttrekken, maar besloten, om daartoe over te gaan, hetgeen door velen van hen, die veranderingen in de Grondwet wenschelijk achtten, is gedaan met den verklaarden wensch, dat een naauwgezet onderzoek strekken moge, om de Regering met de zienswijze van de meerderheid der Kamer nopens dit hoogst aangelegen onderwerp bekend te maken, en haar op te wekken, om, ter bereiking van het door die meerderheid beoogde doel, hare medewerking te verleenen.

Sommige leden hebben echter te kennen gegeven, dat, gelijk zij het voorstel niet anders konden beschouwen, dan als eene uitnoodiging van de zijde der voorstellers, om het gevoelen der leden te leeren kennen, zij even zoo verlangden, dat hun antwoord slechts worde aangemerkt als bedenkingen tegen dat voorstel, zonder dat zij geacht wilden zijn zich daardoor in het minste te hebben verbonden, wanneer het voorstel eenmaal aan eene stemming mogt onderworpen worden.

Eenige andere leden hadden liefst gezien, dat het voorstel niet ware onderzocht geworden, doch, het besluit der Kamer, waarbij hetzelfde ter overweging naar de afdeelingen is gezonden; eerbiedigende, hebben zij, op grond daarvan, gemeend, zich van het bijwonen der deliberatiën in de sectiën niet te mogen verschoonen, en dienvolgens te dezer zake met hunne medeleden van consideratiën gewisseld, ofschoon ten eenemale ongenegen zijnde, om tot eenig besluit mede te werken, dat zou kunnen strekken, om aan de Tweede Kamer het initiatief tot eene Grondwetsherziening te doep nemen.

Ter AMSTERDAMSCHEN BEURS van gisteren (1 April) was de fondsnoterië: Ned. 2 $\frac{1}{2}$ pCt. 64 $\frac{5}{16}$; 3 pCt. 78 $\frac{1}{4}$; 4 pCt. 99 $\frac{3}{4}$; O. Ind. Leening 99 $\frac{3}{4}$; Amort.-Syndic. 4 $\frac{1}{2}$ pCt. 100; 3 $\frac{1}{2}$ pCt. 93 $\frac{3}{8}$; Handelsm. 151; Aand. Rijn Spoorw. 114; Id. Holl. Spoorw. 127 $\frac{1}{2}$; Belgie 4 $\frac{1}{2}$ pCt. 97 $\frac{1}{4}$; 2 $\frac{1}{2}$ pCt. 58 $\frac{1}{2}$; Spanje 25 $\frac{1}{16}$; Onbep. St. 24 $\frac{5}{16}$; 3 pCt. 42; 3 pCt. Binnenl. 34 $\frac{3}{16}$; Coupons 29 $\frac{3}{8}$; Passive 7 $\frac{1}{16}$; Fr. Uitgest. 8 $\frac{1}{16}$; Portug. te Lond. 3 pCt. 66 $\frac{1}{8}$; dito Binnenl. 5 pCt. 72; Rusland 108 $\frac{7}{8}$; 5 pCt. 100 $\frac{3}{4}$; 4 pCt. bij Hope 93 $\frac{1}{16}$; Id. bij Stiegl. 92 $\frac{1}{8}$; Inschrijv. in Assign. 6 pCt. 75 $\frac{1}{8}$; Certif. van dito 6 pCt. 76 $\frac{1}{8}$; Polen Certif. 87 $\frac{5}{8}$; Aand. S. A. Bankact. 7 $\frac{1}{16}$.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.

Advertentiën.

Avec la permission des Autorités de la Ville.

LES SOEURS
TERESA ET MARIA MILANOLLO,
VIOLONISTES ITALIENNES,
DONNERONT, A L'OCCASION DE LEUR PASSAGE A BRÉDA,
UN SEUL

CONCERT,

DANS LA SALLE DU SPECTACLE,
LE SAMEDI 5 AVRIL 1845,

à 7 heures du soir.

PROGRAMME.

1re PARTIE.

- 1). Fantaisie sur la romance *ma Céline*, par HAUMANN, exécuté par Mlle. TERESA.
- 2). Rondo Russe par DE BÉRIOT, exécuté par Mlle. MARIA, élève de sa sœur.
- 3). L'Espanolette. Burlesque pour 2 violons, composé et exécuté par les deux sœurs.

2me PARTIE.

- 1). Souvenirs de BELLINI, par ARTOT, exécuté par Mlle. TERESA.
- 2). Variations brillantes, par MAYSEDER, exécuté par Mlle. MARIA, élève de sa sœur.
- 3). Souvenirs d'Amsterdam, composé et exécuté par les deux sœurs.

PRIX DES PLACES: f 1,50, et pour MM. les Militaires f 1.—
Les Cartes d'Entrée se vendent à la Salle de Spectacle.

* * BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD BERGEN-OP-ZOOM, brengen bij deze ter kennis der belanghebbenden, dat de gewone **VOORJAARSKERMIS** binnen dezelve Stad zal aanvangen den 14. April en eindigen den 19. April DEZES JAARS, en dat te dier gelegenheid, alle HAZARDSPELEN, zoogenaamde HOROSCOOPTREKKERS, BEDELAARS, enz. van dezelve zullen worden geweerd en de bestaande Policie-Reglementen op zoodanige personen ten strengste worden toegepast, kunnende men zich voor de STANDPLAATSEN met *Vrachterije* Brieven adresseren aan den Heere Markmeester L. LE BEAU.
BERGEN-OP-ZOOM 31. Maart 1845.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. D. DE ROOCK.
Ter ordonnantie van dezelve,
De Stads-Secretaris;
J. ALDER.

POSTWAGENDIENSTEN

VAN BERGEN-OP-ZOOM NAAR BRED A.

Het geëerd Publiek wordt bekend gemaakt dat de POSTWAGENDIENST, welke tegenwoordig ten 6 $\frac{1}{2}$ UUR van BRED A vertrekt, met primo APRIL ten 5 $\frac{1}{2}$ UUR van BRED A zal vertrekken.

Tegen 1° Mei wordt TE HUUR aangeboden:

Eene ZEEPZIEDERIJ, met alle deszelfs toebehoren en daaraan annexe KAARSENMAKERIJ, gelegen in de Provincie Noord-Brabant. Aanvraag franco onder Lett. L. T. bij de Uitgevers dezer.

* * Bij BROESE & COMP., te Breda, is van de pers gekomen en alom verzonden:

TIJDSCHRIFT

AANKOMENDE ONDERWIJZERS,

TIENDE JAARGANG, 1845, No. 1.

Prijs per Jaargang f 2,—.

INHOUD:

1. *Mengelwerk.* — De menschheid. — Over het belangrijke van eene doelmatige tijdsverdeeling voor den Onderwijzer, door W. F. MATTHIJS, Onderwijzer te Nieuw-Lekkerland. — Over de zamenstelling, koppeling of zamenkoppeling, door J. C. DE WILDE, Kostschoolhouder te Dordrecht. — Over de oude grieksche Dichters, door K. te B. (Naar het Engelsch van GORDON). — Van waar is het, dat men bij alle volken liefde tot hunnen geboorte-grond aantreft? door A. STOLK, Onderwijzer te Breda. — De genoegens des levens, voorgedragen in eene Onderwijzers-vergadering te Haringcarpsel, op den 27sten Junij 1844, door A. DE HEER JEZ., Onderwijzer te Dirksborn.
- II. *Vragen en Opgaven.* — Beantwoordingen en Oplossingen. — Naamlijst van Oplossers.